

Fortsatt giltighet av begränsningsförordningen och förordningen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tillstyrker regeringens förslag om att giltighetstiden för förordningar om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 förlängs.

SKR är positivt till att det är en samlad bedömning som ligger till grund för lättnader i restriktioner.

SKR anser att regeringen i samarbete med Folkhälsomyndigheten måste tydliggöra vad kvarstående krav på smittskyddsåtgärder innebär och hur de ska kontrolleras när restriktioner på olika nivåer upphör.

Det är viktigt att det finns fortsatt stöd från och samverkan med Folkhälso-myndigheten avseende fortsatta uppdrag att vägleda verksamheter, smittskyddsläkare och tillsynspersonal i hur de förväntas agera vid inkomna klagomål så länge krav på smittskyddsåtgärder för covid 19 finns.

Det finns fortsatt stort behov av stöd för återstart, inte minst till kultur och idrott.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Den aktuella situationen

Sverige är nu inne i situation där 70 % av personer över 18 år har fått två doser vaccin i Sverige. 81,6 procent är vaccinerade med minst en dos. Den höga vaccinations-täckningen har starkt bidragit till att lättnader i restriktioner nu har aviserats från regeringens sida.

SKR är positivt till att det är en samlad bedömning som ligger till grund för lättnader i restriktioner. SKR konstaterar att belastningen på sjukvården av patienter med covid-19 ligger över de angivna målvärden för lättnader i t.ex. antalet deltagare på evenemang. Belastningen av inlagda covid-19 patienter i slutenvården och i intensivvården har minskat från toppnoteringarna under pandemin men ligger alltså över de målnivåer som angivits för lättnader. Lägg därtill att påfrestningen på hälso- och sjukvården av covid-19 har varit mycket hög under lång tid.

Reglering

Vi har nu vi en situation där lättnader i restriktioner aviserats av regeringen samtidigt som förordningar med restriktioner och bemyndiganden för restriktioner föreslås förlängas genom denna remiss.

SKR har tidigare tillstyrkt att covid 19 lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (LTSS) ska förlängas till utgången av 2022 och tillstyrker att förordningarna förlängs under samma tidsperiod. Det är viktigt att det under ytterligare en tid finns möjligheter att införa begränsningar, om det enligt en samlad bedömning skulle krävas.

Samtidigt är det viktigt att begränsningarna inte är mer långtgående än vad som krävs och att det ställningstagandet omprövas med täta intervaller. Nu föreliggande förslag innehåller inga förändringar av förordningarna, och inte heller innehöll de föreslagna förlängningen av giltighetstiden av LTSS eller covid-19 lagen några förslag till förändringar. Det är oklart vilka regler som kommer att gälla när av regeringen aviserade lättnader sker den 29 september.

Under den tid när flertalet restriktioner hävs, men ett visst regelverk finns kvar ställs höga krav på tydlighet från regeringen och Folkhälsomyndigheten. Behovet av samverkan mellan olika aktörer kan inte nog understrykas. Regeringen behöver snarast tillse att det klagas vilka regler på olika nivåer som ska fortsätta gälla och vad det innebär för verksamhetsutövare, tillsynsmyndigheter och enskilda. Som exempel kan nämnas de generella kraven på smittskyddsåtgärder i 3 § LTSS och i flera bestämmelser i begränsningsförordningen, liksom det specifika kravet på kollektivtrafiken i den s.k. eget ansvar föreskriften (HSLF-FS 2020:12).

Det är viktigt med stöd och samverkan från Folkhälsomyndigheten avseende fortsatta uppdrag att vägleda verksamheter, smittskyddsläkare och tillsynspersonal i hur de förväntas agera vid inkomna klagomål så länge krav på smittskyddsåtgärder för covid-19 finns.

Ersättning m.m.

I promemorian framgår att eventuella tillkommande kostnader för kommunernas tillsynsverksamhet kommer att hanteras inom ramen för de rutiner som gäller för budgetprocessen. Förutom tillsyn innebär förslagen också kostnader för kommuner och regioner i form av återanpassningen och upprätthållande av verksamheter. Till exempel vill SKR uppmärksamma de intäktsförluster i verksamheter som erhåller olika typer av statligt stöd. Dessa stöd är i vissa fall korrelerade med intäktsbortfallen, i andra fall har stöden inte lika tydligt motsvarat den ekonomiska skada som uppkommit. Många gånger har dessutom de likvida ersättningarna kommit mycket sent och varit behäftade med relativt krångliga ansökningsförfaranden.

SKR anser det inte nog går att poängtera att idrotts- och kulturverksamheter är verksamheter som drabbats hårt under pandemin och att det är viktigt de dessa verksamheter även fortsättningsvis kan få stöd, och även ett utvidgat sådan.

Sveriges Kommuner och Regioner

Staffan Isling

Gunilla Glasare